

"Vista de lluny, Tossa és més bella", deia Miquel Vilà.

paperets

Itineraris de Tossa

En el pregó de la darrera festa major de Tossa, Esteve Fàbregas i Barri va oferir una antologia dels poetes i prosistes que en un o altre moment havien fet l'elogi de la vila, i va proposar la col·locació de plaques amb la reproducció de les millors frases a diversos indrets de la població: "Estendre-les, a plena llum i per sempre, com domassos de festa, als esplèndids balcons naturals on foren inspirades. Farien goig als veïns i als forasters i qui sap si a alguns d'ells podrien desvetllar-los sentiments adormits o inspiracions inèdites".

L'erudit pregoner suggeria que a les diferents entrades de la vila figuressin els eslògans més famosos: "Tossa, Flor del Mar", de Manuel Vilà; "Tossa, Paradís Blau", de Marc Chagall; "Tossa, Babel de les Arts", de Rafael Benet. Prop del Museu, potser, s'hi podria posar la frase de Lola Bech: "Tossa, sucursal de Montparnasse". I a Montllor, o en un altre mirador elevat, l'afirmació de Vilà: "Vista de lluny, Tossa és més bella". Els suggeriments d'Esteve Fàbregas s'encadenen sense fi. A la Mar Menuda, uns versos de Francesc Matheu o de Susanna March. A la platja gran, aquest elogi de Ferran Agulló: "Tossa és plàcida, Tossa és bella. Però la mar de Tossa és quelcom més. És la sublimitat de la Costa catalana". A la Vila Vella, el vers de Pere Vives: "Vila Vella de Tossa, àncora i somni!". Al Codolar, un poema de Pere Quart: "Negres de sol i sal / la muralla i la torre; / i al codolar i la sorra / deu bots, la proa endalt, / fan un fris radial". A la capella dels Socors, una estrofa de Pere Ribot: "Fermes com el roure i el pi, / cadascú faci camí / amb el Pare Pelegrí". A la Boquera, un text de Josep Palau: "No conec un indret més adequat per sorprendre el joc mil·lenari del mar amb les roques". A Cala Bona, un altre de Roig i Raventós: "Cala bona, cala bella, cala santa; de tant de mirar al cel t'has tornat blava; de tant de romandre en repòs t'has tornat bona". I a qualsevol indret, la lletania de Josep Pla: "El millor de Tossa és el seu aire, la seva llum, el seu perfil, el seu color, la seva vida".

La proposta és molt més llarga i completa, imaginativa i flexible. A partir d'ella Tossa pot articular, com ha dit el seu alcalde, "un homenatge permanent". Homenatge multiplicat a la vila, i homenatge als autors que s'hi van inspirar. M'agradaria completar l'itinerari amb l'atribució d'escenaris concrets per a dues frases que el pregoner deixa sense destinació precisa. En el penya-segat pel qual s'estimbava el cotxe de la pel·lícula *Pandora*, hi posaria una estàtua d'Ava Gardner —com aquella que surt a *One touch of Venus*— amb els versos de Màrius Cabré: "Sol o acompanyat, estar a Tossa / és un autèntic regal. Penso tornar". I en el camí de sortida, ja als afores, el visitant que se'n va hauria de poder llegir una última inscripció amb el millor elogi de la vila, el que revela el secret de la seva capacitat d'atracció permanent. Són aquestes paraules de Joan Maragall: "Heu arribat a Tossa al migdia com a estrangers, i al vespre ja esteu en família. L'endemà al matí, quan voleu marxar, us sentiu que heu posat arrels i us costa d'arrencar-les, com si fugíssiu de casa vostra".

- L'excés de cotxes a l'interior de les ciutats és un problema que reclama solució. Els regidors gironins, que sembla que no en troben cap, podrien provar d'imitar-ne algunes de les que s'apliquen a fora. A Roma, després de l'experiència dels JJOO de Seül, han intentat la fórmula de fer circular els vehicles en dies alterns, segons les matrícules parells o senars, i reduir així la meitat del parc automobilístic. A Grenoble han convertit el centre urbà en zona de vianants i hi fan circular uns moderníssims tramvies. A Copenhaguen volen aplicar el sistema que ha tingut èxit a la ciutat-estat de Singapur, que consisteix en el pagament obligatori d'una taxa diària de medi ambient per poder accedir al centre de la ciutat. El règim, implantat des de 1973, s'articula a través de 32 portes vigilades per agents de la circulació, a l'estil dels antics burots. Els conductors que les volen travessar han d'acreditar que han satisfet l'impost corresponent. En són exempts, però, els autobusos —no els taxis—, les furgonetes i els cotxes particulars amb un mínim de quatre ocupants. Diuen les cròniques que aquest control, al cap de quinze anys, s'ha tornat tan habitual com els nostres semàfors.

- A Bellaterra va ser inaugurada oficialment la Facultat de Veterinària de Catalunya. Al final de l'acte, davant del president de la Generalitat, un representant dels alumnes va llegir un manifest on s'expressava "la més gran indignació" per les deficiències i mancances bàsiques que s'amaguen darrera de l'estètica arquitectura de l'edifici, i que *repercuteixen negativament* en la tasca docent. Aquesta és la Facultat que Girona demanava i no li van voler donar. Qui sap si, tot i ser de poble, aquí no ho hauriem fet tan malament.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ